

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Varėnos krašto vietos veiklos grupės (Varėnos VVG) (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Varėnos rajono kaimo plėtros strategijos 2016-2023 metams“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 17

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	<p>Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. 3D-458 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.</p> <p><i>Vietos projekto kontrolės laikotarpis</i> – trejų metų laikotarpis nuo vietos projekto, susijusio su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą, vykdytojo galutinio mokėjimo prašymo ir galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo vietos plėtros strategijos vykdytojai dienos.</p>											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Parama bendradarbiavimui įgyvendinant vietos lygio populiarinimo veiklą skirtą trumpoms tiekimo grandinėms plėtoti“ (LEADER-19.2-16) veiklos srities „Parama vietinės maisto produktų rinkos vystymui“ (kodas LEADER-19.2-16.4) vietos projektams										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	2	0	-	1	1	-	0	6
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	0	-	1	2	-	1	5
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:		2	0	2	0	-	1	1	-	0	6
		☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____									
		☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu, Varėnos krašto VVG tarybos sprendimu T-9									
1.6.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. <u>3A</u>										

		EJRŽF konkrečiau tikslo ir uždavinio Nr. <i>Netaikoma</i>
1.7.	VPS priemonės veiklos sritys, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Skatinti vietinės maisto produktų rinkos vystymą ir naujų darbo vietų kūrimą bei plėtrą. (Projekto veikla nebūtinai turi būti tiesiogiai susijusi su maisto gamyba, bet ji turi skatinti vietinės maisto produktų rinkos vystymą. Pvz. gali būti gaminami prekybos baldai, maisto fasavimo tara, kaimo turizmo restoranų įrengimas, naujų prekyviečių kūrimas kitokių formų bendradarbiavimas su esamais maisto žaliavų tiekėjais ar maisto produktų gamintojais, ar pan.).
1.8.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	Parama pagal šią veiklos sritį skiriama maisto, turizmo ir kt. gamybos vystymui, naujai kuriamam ar plečiamam verslui. Šia veiklos sritimi skatinamas vietos gamintojų bendradarbiavimas. Priemonė skirta darbo vietoms kurti. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat Verslo plane (FSA 3 priedas), pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos sritys tikslus, remiamas veiklas.
1.9.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: 1) Fizinis asmuo, kuris paramos paraiškos pateikimo momentu nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja VVG teritorijoje. 2) Ūkininkas, atitinkantis labai mažai įmonei keliamus reikalavimus. 3) VVG teritorijoje veikiantis privatus juridinis asmuo, atitinkantis labai mažai ar mažai įmonei keliamus reikalavimus. 4) VVG teritorijoje įsteigti ir joje veikiantys viešieji juridiniai asmenys: NVO, bendruomeninės organizacijos, jaunimo organizacijos. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.
1.10.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Galimi partneriai: • VVG teritorijoje registruotos ir veiklą vykdančios NVO (kaimo bendruomenės, jaunimo, sporto, kultūros ir kitos organizacijos); • VVG teritorijoje nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruojantys ir veiklą vykdančios fiziniai asmenys, kuriems sukakę 18 metų (įskaitant ir ūkininkus); • VVG teritorijoje registruotos ir veiklą vykdančios labai mažos ir mažos įmonės (patikslinanti aplinkybė - paraiškos pateikimo metu partneris, įskaitant su juo susijusias įmones, – labai maža ir maža įmonė). Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus

		bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.
1.11.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	49 622,00 EUR lėšų.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	49 622,00 EUR.
1.13.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Iki 70 proc., kai pareiškėjas privatus juridinis arba fizinis asmuo, atitinkantys labai mažai įmonei keliamus reikalavimus. iki 50 proc., kai pareiškėjas privatus juridinis arba fizinis asmuo, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus (taip, kaip nurodyta VPS atrankos taisyklių 27.1.3.2 papunktyje). iki 80 proc., kai pareiškėjas viešasis juridinis asmuo.
1.14.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris privalo finansuoti:	1. pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma); 2. tinkamo vietos projekto partnerio nuosavomis pinigėmis lėšomis; 3. pareiškėjo skolintomis lėšomis; 4. pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra – savanoriškais darbais; 5. pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra – nekilnojamoju turtu.
1.15.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 89–94 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. **Laikoma, kad vietos projektas pakankamai kokybiškas ir sukurs pakankamą pridėtinę vertę siekiant VPS tikslų, jeigu vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu jam suteikiama ne mažiau kaip 60 (šešiasdešimt) balų.**

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Projektas, kuris savo turiniu ir/arba	20	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu	Vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo

	forma yra inovatyvus: numato kurti naujus produktus, teikti naujas paslaugas arba įgyvendinti naujus veiklos būdus Varėnos krašto VVG teritorijos sąlygomis.		vietos projekto inovatyvumas vertinamas remiantis vietos projekto paraiškoje, pridedamuose dokumentuose bei verslo plane pateikta informacija. Inovatyvumas bus vertinamas VVG mastu. Atitiktis vertinama vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918. Inovacija – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams sukurti arba esamiems tobulinti.	ataskaitoje pateiktą informaciją.
2.	Projektas prisideda prie turizmo plėtros rajone.	20	Atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją.	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma mokėjimo prašymų/ įgyvendinimo ataskaitų vertinimo metu, pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus duomenis ir/arba pridedamus dokumentus.
3.	Projekte sukurtų darbo vietų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vietos projekto paraiškoje nurodytas sukuriamų naujų darbo vietų skaičius (4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“) ir jos priede „Verslo planas“ nurodytas sukuriamų naujų darbo vietų skaičius.	Vietos projekto įgyvendinimo patikrų metu vietos projekto vykdytojas turės pateikti darbo sutartis, darbo laiko apskaitos žiniaraščius ar individualios veiklos pažymą, ar verslo liudijimą ir finansinės atskaitomybės dokumentus, įrodančius gautų grynujų pajamų iš veiklos, kuriai buvo skirta parama, dydį bei projekto metinę ataskaitą, kurioje rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ informacija pateikiama vadovaujantis „Projektų, įgyvendinimų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“, patvirtinta LR Žemės ūkio ministro 2017-11-09
1.1.	Sukuriama 1,5 ir daugiau darbo vietos;	20		
1.2.	Sukuriama 1 darbo vieta.	10		

				įsakymu Nr. 3D-718.
4.	Projekte bendradarbiaujančių ūkio subjektų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vietos projekto paraiškoje (4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“) nurodyta informacija ir tai patvirtinantys dokumentai (bendradarbiavimo, jungtinės veiklos, partnerystės sutartys).	Vietos projekto įgyvendinimo patikrų metu vietos projekto vykdytojas turės pateikti projekto įgyvendinimo ataskaitas ir prie jų pridedamus dokumentus, patvirtinančius ūkio subjektų bendradarbiavimą.
2.1.	3 ir daugiau bendradarbiaujantys ūkio subjektai;	20		
2.2.	2 bendradarbiaujantys ūkio subjektai.	10		
5.	Projekto produktų realizavimo vietų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vietos projekto paraiškoje (4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“) nurodyta informacija ir tai patvirtinantys dokumentai (nuotraukos, sutartys, susitarimai ar kt.).	Vietos projekto įgyvendinimo patikrų metu vietos projekto vykdytojas turės pateikti projekto įgyvendinimo ataskaitas ir prie jų pridedamus patvirtinančius dokumentus.
3.1.	3 ir daugiau projekto produktų realizavimo vietos;	20		
3.2.	2 projekto produktų realizavimo vietos;	10		
3.3.	1 projekto produktų realizavimo vietos.	5		
Viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte.		
3.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
3.2.1.	Paramos suma vietos projektui	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis	Netaikoma

	įgyvendinti negali viršyti didžiausios paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio 49622,00 Eur ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies (proc.), nurodytos VPS ir šio FSA 1 dalies 1.13 papunktyje.	vietos projekto paraiškos 2 dalyje „Bendra informacija apie vietos projektą“ ir 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ pateiktais duomenimis.	
3.2.2	Vietos projekte numatytos kurti naujos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą, t.y. 1 (vienos) darbo vietos sukūrimo kaina negali viršyti 49622 Eur, jeigu vietos projektu kuriama mažiau kaip viena darbo vieta (etatas), planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas pro rata principas (pvz. vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 24811 Eur).	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto paraiškos 2 dalyje „Bendra informacija apie vietos projektą“, 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktais duomenimis.	Netaikoma
3.2.3.	Vietos projektas turi būti tinkamai susietas su ES kaimo plėtros politikos remiamomis sritimis, turi atitikti VPS nurodytą kodą – 3A .	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto paraiškos 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ pateiktais duomenimis.	-
3.3. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:			
3.3.1.	Vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – 36 mėn. nuo vietos		

	projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos, bet ne vėliau kaip 2023 m. liepos 01d.	
3.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.4.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.4.1.1.	Projekto reikmėms skirta nauja technika, priskiriama prie N1 klasės transporto priemonių, kuri skirta kroviniams vežti ir (ar) prekybai vykdyti (Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“);	<p>Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams; 3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);
3.4.1.2.	Mechaniniai-hidrauliniai vežimėliai ir (ar) krautuvai, išskyrus teleskopinius;	
3.4.1.3.	Prekybiniai baldai (stelažai, lentynos, šaldymo vitrinos ir kt.) ir kita projektui įgyvendinti reikalinga įranga.	
3.4.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	
3.4.2.1.	Einamosios bendradarbiavimo išlaidos, t. y. susitikimų organizavimas (patalpų nuoma, fizinių asmenų ir juridinių asmenų atstovų kelionės išlaidos Lietuvos	<p>Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu,

	Respublikos teritorijoje (kuro pirkimo ir (ar) visuomeninio transporto išlaidos), kanceliariškos išlaidos, maitinimas). Bendradarbiavimui skirtos išlaidos be PVM negali sudaryti daugiau kaip 5 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM;	leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams; 3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.4.2.2.	Verslo plane numatyti veiklai vykdyti skirtų naujų pastatų ir (ar) statinių statyba, rekonstrukcija ar kapitalinis remontas (įskaitant statybines medžiagas) (neviršijant 15 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM);	
3.4.2.3.	Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo prie sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (ar) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos) (neviršijant 15 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM);	
3.4.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinio priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 163–166 punktuose, įsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)
3.4.3.1.	Vietos projekto bendrosios išlaidos – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir	Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai): 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu,

	<p>ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu, taip pat vietos projekto viešinimo išlaidos.</p>	<p>leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams;</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.4.3.2.	<p>Vietos projekto viešinimo išlaidos. Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis. Vietos projekto viešinimas turi būti vykdomas vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis LR Žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“. Jeigu vietos projekto viešinimui paramos neprašoma ir šios išlaidos nėra planuojamos, pareiškėjas/paramos gavėjas turi įsipareigoti savarankiškai viešinti gautą paramą taip, kaip tai numato aukščiau nurodytos taisyklės.</p>	
3.4.4.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:		
3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;		
3.5.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);		

- 3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.5.5. vietos projekto administravimo išlaidos;
- 3.5.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.5.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose;
- 3.5.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.5.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.5.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.5.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į ataskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.5.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametru gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.5.13. išlaidos trumpalaikiam turtui įsigyti.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI			
Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.			
4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 104–107 punktai.		
4.2.	<u>Tinkamumo finansuoti sąlygos:</u>		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-iams) , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Paraiškos pateikimo metu pareiškėjas aiškiai pagrindžia, kad organizacija turi žmogiškųjų išteklių, kurie planuoja dirbti sukurtose darbo vietose.	Vietos projekto paraiškoje nurodyta informacija (3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas) ir (arba) tai pagrindžiantys dokumentai	-
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ams):		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės

		įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.5.1	Vietos projektas kuria naujas darbo vietas.	Vietos projekto paraiškoje nurodyta informacija apie sukuriamas naujas darbo vietas (4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ bei 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“) ir jos priede „Verslo planas“ nurodytas sukuriamų naujų darbo vietų skaičius.	Vietos projekto vykdytojas turės pateikti darbo sutartis, darbo laiko apskaitos žiniaraščius ar individualios veiklos pažymą, ar verslo liudijimą ir finansinės atskaitomybės dokumentus, įrodančius gautų grynujų pajamų iš veiklos, kuriai buvo skirta parama, dydį bei projekto metinę ataskaitą, kurioje rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ informacija pateikiama vadovaujantis „Projektų, įgyvendinimų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“, patvirtinta LR Žemės ūkio ministro 2017-11-09 įsakymu Nr. 3D-718.
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.6.1.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas. Vietos projekto verslo plano forma pateikiama FSA 3 priede.		
4.2.6.2.	Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), remiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra šis: 1. EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 skyriaus „Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla“ grupės: ● 01.1 „Vienmečių augalų auginimas“; ● 01.2 „Daugiamečių augalų auginimas“;		

	<ul style="list-style-type: none"> ● 01.4 „Gyvulininkystė“; ● 01.5 „Mišrus žemės ūkis“; ● 02.3 „Laukinių nemedieninių produktų rinkimas“. <p>2. EVRK C sekcijos „Apdirbamoji gamyba“ 10 skyriaus „Maisto produktų gamyba“ grupės:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 10.1. „Mėsos perdirbimas ir konservavimas ir mėsos produktų gamyba“; ● 10.3 „Vaisių ir daržovių perdirbimas ir konservavimas“; ● 10.4 „Gyvūninių ir augalinių riebalų bei aliejaus gamyba“; ● 10.5 „Pieno produktų gamyba“; ● 10.6 „Grūdų malimo produktų, krakmolo ir krakmolo produktų gamyba“; ● 10.7 „Kepyklos ir miltinių produktų gamyba“; ● 10.8 „Kitų maisto produktų gamyba“; <p>11 skyriaus „Gėrimų gamyba“ klasė 11.07 „Nealkoholinių gėrimų gamyba; mineralinio ir kito, pilstomo į butelius, vandens gamyba“;</p> <p>3. EVRK G sekcijos 47 skyriaus „Mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą“ grupės:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 47.1 „Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse“; ● 47.2 „Maisto, gėrimų ir tabako mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse“, išskyrus klases 47.23 „Žuvų, vėžiagyvių ir moliuskų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse“ ir 47.26 „Tabako gaminių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse“ bei poklasį 47.25.10 „Alkoholinių gėrimų mažmeninė prekyba“); ● 47.8 „Mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse“; ● 47.9 „Mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse“; <p>4. EVRK I sekcijos „Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla“ 56 skyrius „Maitinimo ir gėrimų teikimo veikla“.</p>
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte
4.2.9.	Specialiosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui: Netaikoma
4.2.10.	Papildomos tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui: Netaikoma
4.3.	Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai: Netaikoma
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose, šiame FSA ir yra šie:
4.3.3.1.	Sukurti naujas darbo vietas nurodytas Vietos projekto paraiškoje ir jas išlaikyti kaip numatyta Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 20104-2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, kuri tvirtinama Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.
4.3.3.2.	Užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba

	veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei). Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.3.3.3.	Įgyvendinti vietos projektą per neilgesnį nei 36 mėnesių laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, bet ne vėliau, kaip 2023m liepos 01d.
4.3.3.4.	Nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, vykdyti paramos paraiškoje numatytą projekto veiklą, nekeisti jos pobūdžio ir tikslų, neparduoti, neįkeisti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto.
4.3.3.5.	nuo paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą ir rengti finansines ataskaitas (balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus.
4.3.3.6.	užtikrinti, kad įsigytos investicijos įgyvendinus vietos projektą ir iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos atitiks gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos ir maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi).
4.3.3.7.	Pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paraiškoje numatytus vietos projekto pasiekimų rodiklius bei verslo plane nustatytus ekonominio gyvybingumo kriterijus.
4.3.3.8.	Užbaigus statybos darbus, su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas.
4.3.3.9.	užtikrinti, kad investicijos atitiktų darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. A1-587 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymo nr. 28 „Dėl techninio reglamento „mašinų sauga“ patvirtinimo“ pakeitimo.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams (nurodyti FSA lentelės „Vietos projektų atrankos kriterijai“ stulpelyje „Patikrinamumas“).
2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:
  - 2.1. viešųjų pirkimų/pirkimų dokumentai, išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai (taikoma jei jau yra patirtos bendrosios išlaidos);
  - 2.2. Kiti dokumentai pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis, nurodyti Vietos projektų administravimo taisyklėse ir FSA .
3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:
  - 3.1. Prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai;
  - 3.2. Prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų interneto tinklalapiuose esančios kainos kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“);
  - 3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų siūlomas kainas.
4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą:
  - 4.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ų) rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);
  - 4.2. Jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal FSA 2 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ų) teisę prisiimti Jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys dokumentai (prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti tuo atveju, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais.
  - 4.3. Kiti dokumentai pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą, nurodyti Vietos projektų administravimo taisyklėse ir FSA.
5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:
  - 5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 3 priedo formą;
  - 5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos);
  - 5.3. Pagal STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.7 papunkčiu, numatyta tik

nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška);

5.4. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybei. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.9.2 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.5. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą);

5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausančią sutuoktiniams);

5.7. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.8. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.9. praėjusių ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai;

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 (Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2017 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. 4-250 redakcija) „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formos, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu <http://www.varenosvvg.lt> (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu <http://www.varenosvvg.lt> paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);

7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);

7.3. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad pareiškėjas turi galimybę gauti paskolą, arba dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas paskolą gavo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su paraiška turi būti pateiktas finansinės institucijos (banko, kredito unijos) dokumentas, kuriuo patvirtinama paskolos suteikimo galimybė vietos projekte numatytoms investicijoms (jeigu pareiškėjas iki paraiškos pateikimo dienos galimybę gauti paskolą patvirtinančių dokumentų negavo, jie turi būti pateikti ne vėliau kaip iki

	<p>vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos. Paskolos sutartis turės būti pasirašyta ir pateikta iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo); arba, jeigu pareiškėjas yra gavęs paskolą, iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos turi būti pateikiama su finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašyta paskolos sutartis);</p> <p>7.4. VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro išrašas, kuriame nurodyta pradinė nekilnojamojo turto paskirtis (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama nuosavu indėliu – įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), pakeičiant nekilnojamojo turto paskirtį, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.2 papunktyje.);</p> <p>7.5. Dokumentai (pvz., vaizdinė medžiaga), įrodantys, kad būsiami savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas vietos projekto tikslams pasiekti (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais.);</p> <p>7.6. Įnašo natūra (<u>savanoriškais darbais</u>) <u>sąmata</u>, parengta pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 32.5.6 papunktyje nustatytus reikalavimus (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais.);</p> <p>7.7. Dokumentai, pagrindžiantys įnašo natūra (nekilnojamoju turtu), kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, vertę: nepriklausomo eksperto, turinčio teisę atlikti ir atlikusio nekilnojamojo turto vertinimą, išvada (nekilnojamojo turto vertės nustatymo duomenys, atlikti nepriklausomo eksperto, turi būti ne senesni kaip vienerių metų, skaičiuojant nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos) arba VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenys (taikoma tuo atveju, kai vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“, pareiškėjas nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra (nekilnojamoju turtu));</p> <p>7.8. Dokumentai, įrodantys, kad tarp vietos projekto partnerio, perleidžiančio nekilnojamąjį turtą, kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, ir pareiškėjo, perimančio šį nekilnojamąjį turtą, nėra giminystės susietumo (taikoma fiziniams asmenims–artimiesiems giminaičiams), kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.1.1 papunktyje (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), perleidžiant nekilnojamąjį turtą pareiškėjui);</p> <p>7.9. Dokumentai (Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu http://www.varenosvvg.lt paskelbtą formą), įrodantys, kad tarp vietos projekto partnerio, perleidžiančio nekilnojamąjį turtą, kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, ir pareiškėjo, perimančio šį nekilnojamąjį turtą, nėra įmonių susietumo (taikoma labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, kaip numatyta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje), kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.1.1 papunktyje (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), perleidžiant nekilnojamąjį turtą pareiškėjui).</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas.).</p>
5.2.	Kiti papildomi dokumentai, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“,
- 2 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“,
- 3 priedas „Verslo plano forma“,